

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра суспільних наук

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І
ГРОМАДЯНИНА

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для студентів заочної форми навчання за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти
в галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»

Черкаси – 2017

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № 7 від 20.09.2017 р.)

Федоренко Я.А.

Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, спеціальності 081 «Право»] / Я.А. Федоренко. – Черкаси : ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2017. – 14 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина» студентами заочної форми навчання, другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 081 «Право».

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	5
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ..	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9
ДОДАТКИ.....	13

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина» адресовано студентам заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 081 «Право».

Представлений посібник складається з трьох розділів, списку рекомендованої літератури та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи студента, вимог до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичних питань для виконання контрольної роботи.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи студента, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як студенти засвоїли знання щодо специфіки наукових досліджень в екстремальній та кризовій психології.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленнєвої діяльності студентів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Головною метою самостійної роботи студента є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи студента є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого студента можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студентів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи студента, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина».

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом на одному боці аркуша білого паперу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, факультету, предмету, що вивчається, шифр залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові студента (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

Виконана робота направляється у відділення заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань студентів з дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і громадянина» складається з двох теоретичних питань.

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список.

Контрольна робота оцінюється: «зарахована», «не зарахована». У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, студент зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у відділення заочного навчання.

Студенти, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір варіанту.

Варіант контрольної роботи визначається за двома останніми цифрами залікової книжки студента, у відповідності з таблицею 1. Наприклад, номер залікової книжки 10045. Отже, варіант контрольної роботи – 45. За таблицею 1 визначаємо номери питань вказаного варіанту – 6, 26.

Таблиця 1

Таблиця вибору завдань

		Остання цифра шифру залікової книжки									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
	1	11, 31	12,32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
	2	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
	3	11, 31	12,32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
	4	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
	5	11, 31	12,32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
	6	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
	7	11, 31	12,32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
	8	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
	9	11, 31	12,32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Конституція України поняття та юридичні властивості.
2. Місце Конституції в системі національного законодавства.
3. Властивості Конституції як Основного Закону.
4. Основні принципи Конституції.
5. Пряма дія норм Конституції.
6. Конституція і міжнародно-і правові акти.
7. Людина як вища соціальна цінність в Україні.

8. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини як головний обов'язок держави в Україні.
9. Конституція України і громадянське суспільство.
10. Конституційний принцип політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності суспільного життя в Україні.
11. Конституційна реформа в Україні.
12. Поняття, зміст і види конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.
13. Поняття і види гарантій конституційних прав і свобод людини і громадянина.
14. Права людини і громадянина в Україні.
15. Захист прав людини і громадянина.
16. Судова система України. Система судів загальної юрисдикції.
17. Конституційні принципи правосуддя в Україні.
18. Система органів правосуддя і порядок їх формування.
19. Конституційний статус суддів.
20. Право особи на судовий захист: поняття і зміст.
21. Правовідносини на які поширюється і на які не поширюється юрисдикція судів.
22. Гласність, відкритість судового процесу.
23. Право на оскарження судового рішення.
24. Судова реформа в Україні.
25. Конституційний Суд України в судовій системі держави.
26. Конституційний склад та порядок призначення суддів Конституційного Суду України.
27. Захист Конституційним Судом України прав і свобод людини і громадянина. Конституційне провадження.
28. Форми звернення до Конституційного Суду України.
29. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
30. Несумісність посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
31. Вимоги до кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та порядок призначення на посаду.
32. Повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
33. Обов'язки Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
34. Виконання Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини функцій національного превентивного механізму.
35. Європейська система захисту прав людини
36. Міжнародно-правові документи з прав людини.
37. Правові засади звернення до Європейського Суду з прав людини.
38. Місце і роль Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в конституційно-правовому механізмі України.
39. Діяльність Організації Об'єднаних Націй у напрямі захисту прав людини.
40. Рада Європи – найстарша регіональна організація із захисту прав людини

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно–правові акти:

1. Конституція України (28 червня 1996 року)
2. Закон України «Про Конституційний Суд України» (16 жовтня 1996 року)
3. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (23 грудня 1997 року)
4. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (7 липня 2010 року)
5. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (23 лютого 2006 року)
6. Загальна декларація прав людини (10 грудня 1948 року)
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.)

Рекомендована література

1. Конституційне право України : підручник / за заг. ред. В.Ф. Погорілка. – К.: Наукова думка ; Прецедент, 2006. – 344 с.
2. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Референдне право України : навч. посібник. – К.: Ліра–К., 2006.
3. Конституційне право України : підручник. – 2–е вид., перероб. і доп. / за заг. ред. В.Ф. Погорілка. – К. : Алерта, 2010.
4. Фрицький О.Ф. Конституційне право України : підручник. – 3–є вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 512 с.
5. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України : навч. посібник. – К. : Юрінком Інтер, 2008.
6. Конституційне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. – Т. 2 / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2008.
7. Конституційне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В.П. Колісника та Ю.Г. Барабаша. – Х.: Право, 2008.
8. Кравченко В. В. Конституційне право України: Навчальний посібник. – Вид. 4-те, виправл. та доповн. – К.: Атіка, 2006.
9. Конституційна юрисдикція в Україні: проблеми теорії, методології і практики / В.Є. Скомороха. – К.: Леся, 2007.
10. Конституція України та її функції: проблеми теорії та практики реалізації. До десятої річниці прийняття Конституції України / О.В. Скрипнюк. – К.: Академія правових наук України, 2005.
11. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналіт. огляд та комент.) / А. Стрижак. – К.: Ін Юре, 2010.
12. Захист прав і свобод людини і громадянина при здійсненні правосуддя в рішеннях Конституційного Суду України / А.С. Головін. – К.: Логос, 2011.
13. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні: актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя / А.О. Сел Іванов. А.А. Стрижак. – К. : Логос, 2010.
14. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні : навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2003.

15. Бринцев В.Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування : у 2-х кн. : Кн. 1: монографія. – Х. : Право, 2013.
16. Конституційна юрисдикція : підручник / за ред. Ю.Г. Барабаша, А.О. Селіванова. – Х.: Право, 2012.
17. Рабінович П.М., Хавронюк М.І. Права людини і громадянина : навч. посіб. – К. : Атіка, 2004.
18. Олійник А.Ю. Конституційно-правовий механізм –забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні: монографія. – К.: Алєрта ; КНТ : Центр навчальної літератури, 2008.
19. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні: актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя / А.О. Селіванов, А.А. Стрижак. – К.: Логос, 2010.
20. Вопросы теории конституционного правосудия в Украине: актуальные вопросы современного развития конституционного правосудия / А.А. Селиванов, А.А. Стрижак. – К.: Логос, 2010.
21. Молдован В.В. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина : навчальний посібник (рекомендований МОН). – 2012.
22. Орленко В.І., Орленко В.В. Конституційне право України : посібник для підготовки до іспитів. – Вид. 6-те, допов. та перероблене. – 2014.
23. Баулін О.В., Лебідь В.І. Конституційне 'законодавство України : навчальний посібник. – 2015. – (Серія «Студентський мінімум»).
24. Конституційне право України : посіб. для підготовки до іспитів / К). Г. Барабаш, Л. К. Байрачна, 1.1. Дахова та ін.; за заг. ред. К). Г. Барабаша.– 2-ге вид., переробл. та допов. – Х.: Право, 2015.
25. Татарчук І.В. Конституційне право України. Для підготовки до іспитів: навчальний посібник. – 2015.
26. Федоренко В. Конституційне право України : підручник (рекомендовано МОН). – 2015.

Допоміжна

1. Загальна декларація прав людини //Міжнародні договори України. – К., 1992.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права //Міжнародні договори України. – К., 1992.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права //Міжнародні договори України.– К., 1992.
4. Конвенція про права дитини. УПФ. – К., 1995.
5. Английская буржуазная революция XVII в. в 2-х томах. М., 1954.
6. Бернад Г. Сіган. Створення Конституції для народу чи республіки, які здобули свободу. К. –1993.
7. Буткевич В.Г. Права людини в Україні. З погляду творення нової правової бази. – Політична думка. 1993, №1.
8. Война за независимость и образование США /Под ред. Г.Н. Севастьянова. М., 1976.
9. Декларація прав людини очима дітей. – Дрогобич, 1994.
10. Дмитриева Г.К. Международная защита прав женщин. – К., 1985.

11. Документи історії Великої французької революції. М., 1990.
12. Законодавство англійської революції 1640-1660 рр. М., 1946.
13. Защита прав человека и национальных меньшинств. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. – К., 1992.
14. История средних веков. Хрестоматия. Пособие для учителя. В 2-х частях. Ч.1. М., 1988.
15. История Франции. В 3-х томах, М., 1972-73 гг. Т.2.
16. Кампо В. Конституційний контроль. Засади, статус, механізми //Віче. - 1993.- № 6.
17. Книга для чтения по истории средних веков, М., 1986, ст. 117-118.
18. Коментар до Конституції України. - К., Інститут законодавства ВРУ, 1996.
19. Конституційні акти України 1917-1920 рр. – К., 1992.
20. Консультативне обслуговування і технічна допомога в галузі прав людини. Виклад фактів. №3. – ООН, Женева, 1994.
21. Копейчиков В.В. Про теоретичні засади конституційного ладу //Вісник Академії правових наук України. - Харків, 1993. – № 1.
22. Лавровский В.М. Сборник документов по истории английской буржуазной революции XVII в., М., 1973. 24. Левин Лия. Права человека. Вопросы и ответы. – Юнеско, 1993.
23. Лисенков С.Л. Конституція України. Матеріали до вивчення.- К., 1997.

Інформаційні ресурси

Інтернет-сайти, де містяться офіційні документи по праву:

Сайти державних органів влади України:

1. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Національна академія державного управління при Президентіві України Законодавча влада України[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua>
3. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Виконавча влада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control>
6. Урядовий сайт для юних громадян Міністерства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://children.kmu.gov.ua/>
7. Міністерство юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/>
8. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
9. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://mfa.gov.ua/ua>

10. Конституційний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/>

11. Верховний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>

12. Вищий Господарський Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.arbitr.gov.ua>

13. Вищий Адміністративний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vasu.gov.ua>

14. Генеральна прокуратура України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>

15. Вища рада юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vru.gov.ua>

Правові та економічні видання

1. Газета «Голос України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uamedia.visti.net/golos>

2. Газета «Урядовий кур'єр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uamedia.visti.net/uk>

3. Вісник податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>

4. Правова професійна система Мега-НаУ <http://ovu.com.ua/> - Бюлетень «Офіційний вісник України» Міністерства юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [..http://www.nau.kiev.ua/index.php?page=links](http://www.nau.kiev.ua/index.php?page=links). –

5. Система «ЛІГА: ЗАКОН» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав і свобод людини і
громадянина»
(назва дисципліни)

Студента (ки) 1-го курсу
1 групи ОР «магістр»
Спеціальності 081 «Право»
Іваненка І.І.
Шифр 879

м. Черкаси – 2017 рік

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ*1. Опис навчального посібника, підручника:*

- Болюбаш Я.Г. Вища освіта в Україні : [підруч.] / Я.Г. Болюбаш. – К. : Либідь, 2002. – 264 с.
- Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / [М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін.] ; за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль, 2004. – 384 с.

2. Опис статті з журналу, газети.

- Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 5–9.

3. Опис державних документів:

- Про вищу освіту : [закон України, 17.01.02 р., № 2984-III] // ВВРУ, 2002. – № 20. – С. 134.
- Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу : наказ МОН України від 20.10.2004 р. / МОН України. – К., 2004. – № 812.

4. Опис тез наукових конференцій:

- Бойченко А.П. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства / А.П. Бойченко // Сучасні тенденції освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 15-16 лист. 2012 р.). – Київ : Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2012. – С. 4–11.

5. Опис періодичного видання:

- Черних О.С. Вхідження України до загальноєвропейського простору вищої освіти / О.С. Черних // Вісник книжкової палати. – 2004. – № 5 (94). – С. 48–53.

6. Опис словників:

- Косар В.Б. Термінологічний словник / В.Б. Косар. – Х. : Прапор, 2008. – 530 с.

7. Опис авторефератів дисертацій:

- Вовчата Н.Я. Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців пожежно-рятувальної служби : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.пед.н. : спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Н.Я. Вовчата. – Львів, 2010. – 25 с.

8. Електронні ресурси:

- Стратегія та сучасні тенденції розвитку університетської освіти України в контексті Європейського простору вищої освіти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/bolpr/strateg.doc.